

Orde van Dienst B -Morgendienst

Votum

Zegengroet

Lied: Psalm 23:1,2,3

De Tien Woorden

Lied: Psalm 25:2,3

Gebed om verlichting door de Heilige Geest

Schriftlezing: Lukas 16:1-18

Lied: Gez. 160

Lezing van de tekst: Lukas 16:19-31

Preek: van Kees de Graaf over Lukas 16:19-31

Amenlied: Psalm 49:5,6

Dankzegging en voorbede

Inzameling van de gaven

Lied: L 460:1 en4

Zegen

Preek van C. de Graaf over Lucas 16:19-31 – De rijke man en de arme Lazarus.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Pim van Lommel een bekend cardioloog heeft een poosje geleden een boek geschreven met als titel ‘**Eindeloos bewustzijn**’. Dat boek heeft nogal veel media aandacht gekregen.

In dat boek doet hij verslag van een onderzoek dat hij verricht heeft bij een aantal Nederlandse patiënten die te maken kregen met een hartstilstand en die vervolgens gereanimeerd konden worden. Een aantal patiënten kreeg een z.g. BDE een ‘bijna dood ervaring’.

En wat blijkt: Mensen, die een BDE hebben meegemaakt, lijken *bewust* de overgang door te maken van onze waarneembare wereld (de tijdruimte), naar een meerdimensionale wereld waar tijd en ruimte geen rol spelen. Men gaat vaak een soort tunnel binnen en aan het einde van die tunnel is er licht en een gevoel van zalige rust en geborgenheid. Hemelse ervaringen. Hoewel, het tegengestelde, gevoelens van angst en verlating schijnen ook voor te komen, zij het in veel mindere mate dan de positieve ervaringen. Maar hoe dan ook, van Lommel schijnt wetenschappelijk te kunnen bewijzen dat er een bepaalde vorm van voortleven is na de dood.

Velen die zo’n BDE ervaring hebben gehad en weer terug gekomen zijn in ‘dit’ leven zouden door die tunnel ervaring een radicale omslag in hun leven en denken doorgemaakt hebben. Een soort van ‘bekering’ zou je haast zeggen. Zij werden minder materialistisch, minder consumptiegericht, toleranter, vredelievender en humaner dan voorheen.

Had die rijke man in onze tekst dan toch niet een beetje gelijk toen hij vanuit het dodenrijk aan Abraham vroeg¹: ‘*als iemand van de doden naar hen toekomt zullen ze tot inkeer komen?*’. Ik denk dat het antwoord aan het einde van deze preek duidelijk zal zijn.

Of we in onze tekst met een echt gebeurd verhaal hebben te maken of met een gelijkenis² is niet duidelijk. Calvijn denkt aan een echt gebeurd verhaal omdat Lazarus met name wordt genoemd. Van belang voor het begrijpen van het verhaal is dit niet. In de beschrijving van de dingen die in het dodenrijk plaats vinden is er in ieder geval sprake van beeldspraak. De beeldspraak wil natuurlijk wel een echte *werkelijkheid* aanduiden. De werkelijkheid van een voortleven onmiddellijk nadat de dood is ingetreden; een werkelijkheid die *bewust* wordt meegemaakt. Ook in de periode tussen sterven en het laatste oordeel.

Onze tekst spreekt in ieder geval over ‘opstaan uit de doden’. Maar maakt ook duidelijk dat dit opstaan in *dit* leven moet gebeuren maar dan op *geestelijke* wijze. Dat maakt Paulus heel duidelijk in Romeinen 6.

Daar schrijft Paulus ‘*we zijn door de doop in zijn dood met hem begraven om, zoal Christus door de macht van de Vader uit de dood is opgewekt, een nieuw leven te leiden*’³ De beslissing over leven of dood valt aan deze zijde van het graf. Door al dan niet te luisteren naar Mozes en de Profeten. Door al dan niet te luisteren naar de Bijbel. En die Bijbel die wijst in alles naar Jezus Christus. Ook hier gaat het om Hem!

¹ Vers 30

² Slechts een enkel handschrift heeft aan het begin van vers 19: ‘en (Hij) vertelde een andere gelijkenis’

³ Zie Rom. 6:4

Daarom kunnen we het thema van de preek als volgt samen vatten:

Aan de oproep om ‘op te staan tot een nieuw leven’ moet *hier en nu* gehoor worden gegeven

Op drie dingen gaan we nader in:

1. Die oproep wordt door de houding van de rijke man in dit aardse leven genegeerd.
2. Die oproep wordt door Lazarus in dit aardse leven gehonoreerd.
3. De *ernst* van die oproep wordt door Abraham geconfirmeerd.

Onze tekst begint met: ‘*Er was eens een rijke man*’. Met dezelfde woorden was Jezus dit hoofdstuk ook begonnen⁴. Toen richtte hij zich tot zijn leerlingen en dan vertelt hij de gelijkenis van ‘onrechtvaardige rentmeester’. In die gelijkenis treedt niet de rijke op de voorgrond maar gaat het om de rentmeester. Nu treedt de rijke wel op de voorgrond.

Heel hoofdstuk staat 16 staat in het teken van rijkdom, geld en goed, en hoe je daar op de juiste manier mee om moet gaan. De Farizeeën mengen zich in vers 14 nu ook in het gesprek. Ze vonden die opmerkingen van Jezus over het je te vriend maken van de valse mammon maar niets. Geen wonder want ze waren ‘geldgierig’ staat er. Ze hoorden Jezus om die woorden.

De Farizeeën dachten het volgende: als wij ons maar keurig aan onze geboden houden dan wordt dat door God beloond met een goed en rijk leven. Als het slecht met je gaat, je wordt ziek of je hebt een handicap en je raakt daardoor aan de bedelstaf dan is dat je eigen schuld⁵; op een of andere manier heb je dan gezondigd en aan zulke mensen hebben wij als Farizeeën geen boodschap. Begrijpt u nu dat Jezus deze gelijkenis juist op houding van de Farizeeën gaat toespitsen? We lezen verder.

De rijke man was ‘*gewoon zich te kleden in purperen gewaden en fijn linnen*’. Purper was een stof die koningen droegen. Dure kleding dus die bij een man van stand paste. En die rijke ‘*vierde dagelijks uitbundig feest*’. Dagelijks werden de bloemetjes behoorlijk buiten gezet in groots opgezette house party’s waarbij de catering uitstekend verzorgd werd.

Dat woordje ‘dagelijks’ riekt een beetje naar overdaad. Dat zou kunnen. Maar het hoeft niet. Laten we maar meteen zeggen: als God je rijkdom geeft dan mag je daar ook volop van genieten. Genieten van de dingen die God je geeft is een levenskunst. We jagen en we jakken vaak maar voort zonder dat we echt durven genieten en dankbaar zijn voor de dingen die God geeft.

Prediker 9:7-9 is hier duidelijk in: ‘*Eet je brood met vreugde, drink met vrolijk hart je wijn. God ziet alles wat je doet allang met welbehagen aan. Draag altijd vrolijke kleren, kies een feestelijke geur. Geniet van het leven met de vrouw die je bemint. Geniet op **alle dagen** van je leven, die God je heeft gegeven*’.

⁴ Zie 16:1

⁵ Zie de geschiedenis van de blind geborene in Johannes 9.

Deze teksten kun je zondermeer toepassen op de situatie van de rijke. Maar er staat één zinnetje in deze tekst en daar zit hem nou juist de kneep. ‘*God ziet alles wat je doet allang met welbehagen aan*’. Dat kan je van die rijke man nou juist *niet* zeggen. Dat blijkt wel uit het vervolg als we van de bedelaar met de naam Lazarus horen die voor de poort van de rijke lag, vol met zweren. Hij mocht niet deelnemen aan de house party’s en moest zich zien te voeden met wat er overschoot van de tafel van de rijke. Hij kon de vuilnis emmers leeg schrapen als hij dat wilde.

Die rijke man was een kind van Abraham zoals verder op staat. Een kerklid dus. Hij kan zo maar naast u in de kerk zitten. Maar hij haalde net als de Farizeeën, wellicht zelfs als een recht geaard Farizeeër, de neus op voor die bedelaar. Ook al lag die bedelaar letterlijk in zijn poort zodat hij hem niet *kon* negeren, toch had hij lak aan hem. Dat gebeurde natuurlijk nooit zo zonder meer. Daar werd een keurige redenatie voor opgehangen en die komt hier op neer: het is je eigen schuld, ik heb met jou niets te maken.

Ik las ergens⁶ dat men destijds in Israël een ingeburgerde gewoonte had dat de rijken steeds op God wezen wanneer ze te maken kregen met verzoeken om hulp van de armen. Ze gaven op elk verzoek om kleding en voedsel het standaard antwoord:

“*Gaat henen in vrede, wordt warm, en wordt verzadigd*” {Jac.2 vers 15-16} en deden vervolgens niets om de nood te lenigen. Deze woorden betekenen letterlijk: “God zal je warmen, God zal je verzadigen”, maar het woord God komt er niet in voor, omdat de Joden Zijn naam nooit gebruikten in het alledaagse spraakgebruik’.

Maar Mozes en de profeten waren op dit punt duidelijk genoeg. Op zo veel plaatsen staat⁷ dat je bij de oogst wat moet achterlaten voor de vreemdelingen, voor de weduwe, voor de wees, voor de armen.

Maar de rijke man weigerde eenvoudigweg hiernaar te luisteren. De rijke man kon best nog wel in God geloven maar dan geldt wat Jacobus later in zijn brief zou schrijven⁸: als het geloof zich niet in barmhartigheid aan je naaste bewijst dan is dat geloof dood. En als je geloof dood is en als dat zo blijft dan ben je *geestelijk* al dood, ook al leef je lichamelijk nog. De oproep om in dit leven op te staan op te staan tot een nieuw leven werd door de rijke man dan ook moedwillig genegeerd. En dat zou een fatale vergissing blijken te zijn.

2. We komen bij ons tweede punt. Die oproep om op te staan tot een nieuw leven wordt door Lazarus in *dit* leven gehonoreerd. Dat kan een beetje vreemd klinken. Want in letterlijke zin kon Lazarus niet eens op zijn benen staan.

‘*Lazarus lag voor de poort van zijn huis*’ staat er in onze vertaling. In het Grieks staat er ‘hij was daar neer geworpen⁹’. Hij werd daar neer gesmakt zou je kunnen zeggen. Dat ging niet bepaald met zachte hand. Je mag daaruit afleiden dat hij niet of nauwelijks kon lopen. Hij was zo verzwakt dat hij geen kracht had zich te verweren tegen de hongerige straat honden die van alle kanten oprukten om zijn wonden te likken. Een hond dat was in die tijd een uiterst onrein dier. Een reden te meer voor de rijke man zich afzijdig te houden van die vieze onreine

⁶ Oorspronkelijke titel: The Rich Man and Lazarus, door O.Q. Sellers Uitgegeven bij: The Word of Truth Ministry. Vertaling: J.A. Hensen,

⁷ Zie o.a. Lev.19:9,10 Lev. 23:22; Deut. 24:19-22

⁸ Jac. 2:17

⁹ Eebéblèto in het Grieks

bedelaar, ook al lag die bedelaar a.h.w. tegen zijn poort zodat hij er niet omheen kon. Voedsel moest hij maar bij elkaar zien te scharrelen uit de vuilnisemmer.

De arme Lazarus was er inderdaad naar de mens gesproken belabberd aan toe, met geen enkel perspectief naar de toekomst. Maar we moeten dieper kijken want er is één groot verschil met de rijke man. En dat heeft niets met de sociale status te maken.

De rijke man, met al zijn rijkdom en pracht en praal had nl. geen naam¹⁰. O ja, hier op aarde zal hij wel een naam hebben gehad. Letterlijk en figuurlijk. Hij gaf dag in dag uit grote feesten en had ongetwijfeld veel vrienden die daar op af kwamen. Rijkdom geeft nu eenmaal snel een bepaalde status en dan ben je al snel een grote naam in deze wereld. Maar boven, in de hemel is dat allemaal niets waard en al heb je op deze aarde nog zo'n grote naam en faam, straks kan er tegen je gezegd worden: 'Ik ken U niet'¹¹.

En de arme bedelaar die had wel een naam. Die heette Lazarus. Die naam is veelzeggend en betekent 'God is hulp, wiens hulp God is'. In al die misère die Lazarus in dit leven moest ondergaan verwachtte hij zijn hulp en troost alleen van God!. Dwars door alle tranen heen wist hij zich toch geborgen bij God. Hij kende God, of beter: hij werd door God gekend¹².

Als je in dit leven al je hulp alleen van God verwacht dan heeft dat een enorme uitstraling. Lazarus bleef het volhouden door de kracht van God, ook al kon hij het af en toe wel uitschreeuwen van pijn en verdriet.

Al was het leven van Lazarus aan de buitenkant helemaal verrot, van binnen was er toch een nieuw leven opgestaan. Daar waar de rijke steriel bleef voor het Koninkrijk van God heeft de arme Lazarus een nieuwe mens in zichzelf tot leve zien gekomen. En zo kon hij het volhouden.' Je geroep Lazarus is tot de Heer van de hemelse machten doorgedrongen¹³ en Hij zal je spoedig recht verschaffen!.

3. Dat zien we ook in ons derde punt als we zien dat de ernst van die oproep om in *dit leven* op te staan tot een nieuw leven door Abraham wordt geconfirmeerd – bevestigd.

Zowel Lazarus als de rijke man stierven op een dag. Van de rijke staat erbij dat hij werd 'begraven'. Dat zal best een mooie begrafenis zijn geweest met veel pracht en praal, veel bloemen en een mooie graftombe, een plechtige uitvaartstoet met respectvolle grafredenties. Daar eindigt zijn fraaie leven op aarde.

Van Lazarus staat niet eens vermeld dat hij een begrafenis kreeg. Je ziet het voor je. Dat zal niet veel voorgesteld hebben. Het gebeurt ook nu nog, vooral in de grote steden. Met daklozen en zwervers. Een simpel graf door de gemeente betaald, geen familie of kennissen aanwezig, alleen een ambtenaar van de gemeente. Daar eindigt zijn moeitevol leven op aarde.

¹⁰ Dylan: look into the fiery furnace and see the rich man without any name.

¹¹ Zie Mat 7:23 en 25:41

¹² Zie I Kor. 13:12

¹³ Zie Jac. 5:4

Maar dan...dan wordt alles opeens anders. De rollen worden abrupt omgedraaid. We stappen eensklaps een andere wereld binnen. Een wereld die we met het blote oog niet kunnen zien. Want Lazarus sterft wel maar lezen we:

'hij werd door de engelen weggedragen om aan Abrahams hart te rusten'. Bij de hier gebruikte woorden moet je denken aan een soort van feestmaal waarbij de gasten 'aanliggen' en Abraham de gastheer is. Wie vóór de gastheer zag of lag, zat aan in zijn *schoot* en had de ereplaats¹⁴. Lazarus wordt als een echte VIP door de engelen de feestzaal in gedragen en krijgt een ereplaats en krijgt eindelijk rust¹⁵ en vrede. De Heer heeft naar hem ongezien en Lazarus geniet de hemelse zaligheid.

De rijke man werd na zijn sterven eindelijk wakker. Te laat. Hij sloeg zijn ogen op en merkte dat hij in het *dodenrijk* was aangeland. Voor 'dodenrijk' kunnen we hier ook vertalen 'hel'¹⁶.

We treffen hier een tekening van hoe het bestaan zal zijn van gestorven mensen aan de andere kant van het graf. Zeg maar: in de in de periode tussen het sterven en het laatste oordeel. Om ons enigszins te kunnen laten begrijpen hoe het er daar aan toe gaat worden er beelden gebruikt die uit ons bestaan hier op aarde ontleend zijn. Die beelden zijn dan voor Lazarus: rust, troost en vrede in de schoot van Abraham en voor de rijke: kwelling, pijn, benauwdheid, volstreekte scheiding, een onveranderlijke toestand. Maar we moeten wel goed beseffen dat die beelden wel degelijk een *werkelijkheid* laten zien. Het gaat om *echte* zaligheid en rust en vrede voor Lazarus en om *echte* helse kwelling voor de rijke man.

Een aantal dingen vallen op als de rijke man zijn ogen opslaat in de hel. Hij ziet 'in de verte Abraham met Lazarus aan zijn zijde'. Er is daar herkenning. De rijke man herkent Lazarus die hij in zijn leven gekend heeft en aan de poort liet liggen. Hij herkent ook Abraham die hij in zijn leven miskend heeft. Ook de rijke man heeft geweten van Mozes en de profeten!

Wat ook opvalt is dat de rijke man nog niets veranderd is in zijn houding. Geen spoor van spijt of berouw. Ook nu nog denkt hij over Lazarus te kunnen beschikken en vraagt brutaal weg aan Abraham of hij Lazarus opdracht wil geven om zijn tong te verkoelen. Want hij *lijdt pijn in deze vlammen'*.

Let op het antwoord van Abraham: 'Kind'. 'Kind' wil zeggen: 'je blijft mijn kind, ook al heb je jezelf van mij afgekeerd. Je blijft een verbondskind tot in eeuwigheid, een afstammeling van mij'. Wij mogen zeggen: Als je gedoopt bent kom je daar nooit meer van af! Je blijft kind van God; zo lang je hier op aarde leeft kun je daar een beroep op doen tot je behoud.

Maar daar komt een eind aan als je sterft. Je kunt er dan geen aanspraak meer op maken en dat zegt Abraham ook met zoveel woorden:

'Tijdens je leven heb je het goede ontvangen en je hebt er moedwillig niets mee gedaan voor je naaste. Daarom lijdt je nu pijn. En Lazarus heeft niets dan ongeluk gekend in zijn leven maar hij vindt nu hier troost omdat hij in al die aardse misère zijn hulp van God verwachtte. Nu kan dat niet meer veranderd worden. Er ligt een onoverbrugbare kloof tussen ons en jou. De scheiding is definitief en er is geen overgang tussen hemel en hel'.

¹⁴ Zie Joh 13:23

¹⁵ Handschrift D heeft de toevoeging 'anapaunomenon' - rustende in vers 23

¹⁶ Grieks: hadès

De rijke man zag wel in dat hij een onmogelijke vraag stelt maar hij laat het er niet bij zitten:

‘Dan smeek ik U vader, dat u hem naar het huis van mijn vader stuurt, want ik heb nog vijf broers. Hij kan hen dan waarschuwen, zodat ze niet net als ik in dit oord van martelingen terecht komen’.

Nog steeds zien we bij de rijke man geen enkele vorm van berouw over wat hij Lazarus aangedaan heeft maar hij wil Lazarus via Abraham blijven commanderen. De man wil met zijn vraag aan Abraham voorkomen dat zijn broers ook in deze kwelling terecht komen. Die zullen zijn pijn maar groter maken: ‘Waarom heb je ons niet gewaarschuwd’? Nee het gaat die man nog steeds alleen maar om zichzelf!. Misschien mogen we hier wel zeggen dat zelfs in de plaats van de eeuwige straf een mens niet geheel gelijk aan een duivel wordt en er altijd nog een spoor van medemenselijkheid overblijft.

Impliciet zit er in de woorden van de rijke man een verwijt aan het adres van God: Ze zijn niet genoeg gewaarschuwd. Het ligt niet aan mij. Het ligt ook niet aan mijn broers. De gebruikte werkwoordsvorm geeft in het Grieks aan: ze moeten niet één keer gewaarschuwd worden maar voortdurend¹⁷.

Het antwoord van Abraham is duidelijk: *‘Ze hebben Mozes en de profeten: laten ze naar hen luisteren’*. Die boeken waren duidelijk genoeg en dan hoef je niet opnieuw op een bijzondere manier gewaarschuwd te worden. Maar ze geloofden niet wat in die boeken stond. Ze verwierpen de inhoud ervan: God liefhebben en de naaste als jezelf. En die liefde van God wijst maar naar één persoon: Jezus Christus!. Hij is de feitelijke inhoud van de Schrift!.

Wij zouden zeggen: ze verwierpen de Bijbel. Daarin staat alles wat we nodig hebben. En dat vraagt om *gehoorzaamheid*.

Maar nog geeft de rijke het niet op. Hij waagt het zelfs om brutaalweg Abraham tegen te spreken:

‘Nee vader Abraham, maar als iemand uit de doden naar hen toekomt, zullen ze tot inkeer komen’.

Abraham antwoordde: *Als ze niet naar Mozes en de profeten luisteren, zullen ze ook niet luisteren als er iemand uit de dood opstaat’.*

Doorziet u de duivelse opzet achter die woorden van de rijke? Het Woord van God is niet genoeg, is nooit genoeg. We moeten iets tastbaars hebben, iets wat wij kunnen zien en doorzien en wat we wetenschappelijk moeten kunnen ontleden. Dacht U dat mensen hierdoor tot bekering komen? Door een verschijning van een dode waarvan men wetenschappelijk kan bewijzen dat hij dood geweest is en nu leeft? Dat is satanisch bedrog.

Je hoort het vaak om je heen. Ik wil wel geloven als God eerst maar eens dit deed en dat deed – al die ellende in de wereld dat moet hij eerst maar eens veranderen -en mij duidelijk laat zien dat hij bestaat. Eerst moet hij aan mijn eisen pakket van bekwaamheid voldoen. Ik moet niet veranderen maar Hij!. Maar dat is bedrog. Want dan komt er nooit bekering.

¹⁷ Vers 28: in het Grieks ‘diamarturètai’ is een conj. Praes: aldoor

Het woord 'Bekeren'¹⁸ dat hier staat is een zaak van de binnenkant, van het hart. Een verandering van mentaliteit, van je binnenste gedachten en gevoelens. Dat kan alleen maar als je jezelf overgeeft in gehoorzaamheid aan en vertrouwen op God. Maar je zult nooit veranderd worden door dingen die *jij* ziet en die je wilt *beheersen*. Je moet niet willen heersen. Dat bleef die rijke doen. Maar je moet bukken en gehoorzaam zijn.

Een verschijning van een dode? Het zal niet helpen. Wat gebeurt er als er vandaag een engel uit de hemel verschijnt? De mensen zullen even onder de indruk zijn. Maar morgen is het al weer voorbij en weg verklaard. Maar het hart zal niet veranderd worden.

Mozes en de profeten daar moet je naar luisteren. Je moet naar de Bijbel luisteren. Je moet een luisterhouding aannemen. Je moet de woorden tot je laten doordringen. Je moet er tijd en energie voor vrij maken.

Je moet niet proberen zekerheid van je geloof te ontleen aan bijzondere ervaringen in je leven zoals aan bijv. openbaringen van de Geest *buiten* het Woord om. De duivel zegt: eerst zien dan geloven. Maar dat is bedrog. De Bijbel zegt: eerst geloven dan zul je pas echt zien!. Volg alleen de roepstem van het evangelie! Het is de enige stem die je echt kan overtuigen. Daar zorgt Hij nl. zelf voor door Zijn Geest. Als je maar *ge-hoor-zaam* bent.

De gelijkenis eindigt abrupt. Daardoor wordt de aandacht gevestigd op die laatste woorden:

'ze zullen zich ook niet laten overtuigen als er iemand uit de doden opstaat'.

Dat is ook wel gebleken. Een korte tijd later was er weer een Lazarus. Veelbetekenend dat hij ook Lazarus heette. Hij was een broer van Maria en Marta. Hij werd door Jezus uit de doden opgewekt¹⁹. Maar wat doen de overpriesters? In plaats van in Jezus te geloven proberen ze Lazarus te vermoorden!²⁰.

Niet veel later zou ook de Here Jezus uit de doden opstaan. Opzettelijk wordt de leugen rond gestrooid dat Hij uit het graf gestolen werd²¹. Nee, zelfs het opstaan van een Dode overtuigt niet als je je oren opzettelijk dicht gestopt hebt.

Aan het begin zeiden we: het gaat om Jezus. De wet en de profeten getuigen van Hem. Jezus *dwingt*²² de Farizeeën tot een positie keuze. Voor of tegen Jezus. Hij ontmaskert hun gierigheid.

En wij? De arme lag tegen de poort van de rijke. Hij kon er niet omheen. Bij ons is de arme, de bedelaar zelfs in de huiskamer binnen gedrongen. De beelden van verschrikkelijke honger, armoede, ontreding en eenzaamheid zijn dagelijks op ons TV scherm te zien. Zappen we snel door op zoek naar amusement, met de gedachte 'wat kan ik er aan doen'? En wat dacht u van de eenzame, de weduwe de alleenstaande bij u in de straat of hier in onze gemeente?

Bouwen wij ons *eigen* feestje dan zal het ons vergaan als de rijke hier in deze gelijkenis.

¹⁸ In het Grieks 'metanoeo' geeft een omkering van de 'nous' weer

¹⁹ Zie Joh. 11

²⁰ Zie Joh. 12:10

²¹ Zie Mat 28:13

²² Zie vers 16 in dit Hoofdstuk

Maar als wij rijk zijn in God dan willen we anderen ook laten delen in die rijkdom. Zowel materieel als immaterieel!. Hij Jezus werd arm, om ons rijk te maken. Nu mogen wij volop genieten van alles wat hij ons geeft. We hoeven niet krampachtig te leven. Als onze ogen maar net zo barmhartig worden als Zijn ogen. Daar mankeert nog veel aan. Maar bid maar om de vernieuwing van je hart. Geloof de Bijbel.

Jacobus²³ zou later in zijn brief zeggen: Voor God de Vader is alleen dit reine, zuivere godsdienst: weduwen en wezen bijstaan in hun nood.

Dat kan soms iets heel kleins zijn. Een beker koel water²⁴. Een bemoedigend woord. Een hand op de schouder. Laat anderen delen in wat je te geven hebt. Blijf niet krampachtig op je geld zitten alsof dat je kan redden. Durf te leven en durf te delen.

We weten: we zijn daar zelf niet toe in staat. Laten we naar Jezus gaan en rijk worden in Hem! Door zijn genade alleen kan het!.

Amen

²³ Zie Jac. 1:27

²⁴ Zie Mat 10:42